

2017 "Χρήστος Μποκόρος, από το σημειωματάριο μιας ζωγράφου" (εφ.Μολονότι, Απρίλιος 2017, τχ. 7)

Εικαστικοί περίπατοι

Από το σημειωματάριο μιας ζωγράφου

Στο Μουσείο Μπενάκη της Πειραιώς φιλοξενείται η αναδρομική έκθεση ζωγραφικής του Χρήστου Μποκόρου με τίτλο «Όψεις αδήλων». Η έκθεση περιλαμβάνει έργα από όλες τις περιόδους του ξεκινώντας απ' αυτήν των σπουδών του στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, εκτός της τελευταίας ενότητας που είχε παρουσιαστεί στο 2015 πάλι στο Μουσείο Μπενάκη και είχε τίτλο «Τα στοιχειώδη», που αυτή την περίοδο φιλοξενείται σε Μουσείο της Μόσχας.

Αν προσπαθούσαμε να αποδώσουμε την συνολική αίσθηση του έργου του με μία λέξη, αυτή θα ήταν: Φως. Όχι όμως το γνωστό λαμπερό ελληνικό φως πάνω στη φύση και στα πράγματα, αλλά ένα φως εσωτερικό που τυλίγει και συχνά μοιάζει να αναβλύζει μέσα από τα απλά καθημερινά θέματα του ζωγράφου. Η συνολική του στάση απέναντι στον κόσμο και την ζωή συγκλίνει στην ομορφιά, στην απλότητα, στο φως το πνευματικό.

Γράφει ο ίδιος στον καλαίσθητο τόμο της έκθεσης: «Είναι ευτύχημα να αναγνωρίζουμε την ομορφιά. Το ευ της μορφής, το κάλλος, το ηθικό ύψος. [...] Αν νιώθεις το κάλλος εγκατεστημένο οριστικά και ανεξίτηλα σε μορφές και εικόνες [...] δεν ανησυχείς για το νόημα του κόσμου.»

Κεντρικό θέμα και έγνοια του, λοιπόν, είναι αυτό το εσωτερικό, ατμοσφαιρικό, φως είτε αποτυπωμένο στις ανθρώπινες μορφές των έργων του, είτε ζωγραφισμένο καθ' εαυτό, μονήρες μέσω μιας μικρής ολοζώντανης και ωστόσο πνευματικής φλόγας ή αλλού συλλογικά (δίκηνη πληρώματος εκκλησίας) κατακαίοντας πάντοτε το ζωγραφικό του σύμπαν. Ζωγραφισμένες φλογίτσες κεριών —από τα πλέον επίμονα και αναγνωρίσιμα σύμβολά του— που φέγγουν παράξενα ανάμεσα σε κλαδιά δέντρων, πάνω σε πολύχρωμα παλιά ξύλα, πάνω στον σταυρό της σημαίας του Μεσολογγίου, σε καντηλάκια κρασοπότηρα.

Συχνά, αντί για καμβά επιλέγει να ζωγραφίσει πάνω στην ζεστή υφή παλιών φθαρμένων ξύλων, την οποία αφήνει σε μεγάλο μέρος του έργου να δρα εικαστικά άγραφη.

Μέσα από τα θέματά του προτείνει τα λίγα σημαντικά που χρειάζεται ο άνθρωπος για να είναι ευτυχής, μιλά για μια «λιτή ευημερία» φωτίζοντας με υποβλητικό τρόπο αντικείμενα καθημερινής χρήσης, ένα γυάλινο ποτήρι με κρασί, ελιές, μια λευκή πετσέτα, ένα σαπούνι, ένα στρογγυλό πρόσφορο πάνω σε χειροποίητο τραπεζομάντηλο.

Λάμπουν πολύτιμα όλα αυτά τα ταπεινά μπρος στα ξαφνιασμένα μάτια μας, σαν πρωτοφανέρωτα. Αγιογραφεί την καθημερινότητα αποδίδοντας στην ζωγραφική τέχνη μέρος από την ιερότητα που της αναλογεί. Μάλιστα, στον τόμο της έκθεσης αφιερώνει ειδικό κεφάλαιο με τίτλο «Για το ιερό στην τέχνη» όπου με την βοήθεια μιας εξαιρετικής ιστορικής αναδρομής διατυπώνει τις απόψεις του για το θέμα.

Η ζωγραφική του δεινότητα κυμαίνεται με ευκολία από τον φωτογραφικό ρεαλισμό ως την πλήρη αφαίρεση. Ζωγράφος στοχαστικός, σκεπτόμενος μακριά από το άγχος του πρόσκαιρου μοντερνισμού και του συνακόλουθου εντυπωσιασμού του, ξέρει κάθε φορά τα νοήματα που θέλει να αποδώσει και τον τρόπο να το πετύχει.

Παρακολουθώντας και αγαπώντας την δουλειά του κοντά είκοσι χρόνια, νομίζω πως προχωρά με σταθερό βηματισμό σε μια ζωγραφική που έχει πολλά να μας δώσει λόγω της εσωτερικότητας που προτείνει, αλλά έχει επίσης και σε διεθνές επίπεδο πολλά να διηγηθεί για την Ελλάδα με τρόπο ουσιαστικό, μακριά από προγονολατρίες, παραδοσιακές και σύγχρονες γραφικότητες και μεταμοντέρνα ψυχοδράματα.

Ηρώ Νικοπούλου
Εικαστικός - Συγγραφέας